

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - י"ז

1. ר' אסי: עכו"ם שקידש בזמן הזה חוששין לקדושויו שמא מעשרת השבטים הוא. ודווקא במקומות שהם קבועים בהם, שאז אין לומר שהגיע מהרוב העכו"ם. כגון המקומות שבפסוק "וינחם בחלח ובחבור נהר גחון וכו'" [וא"ר יוחנן: רובן ממזרים שנטמעו בכורים ונשאו עריות] כיצד דחה זאת שמואל? לשון א' - אדם מעשרת השבטים שהתחתן עם נכרית, בנם נחשב נכרי, א"כ מדוע יש לחשוש לממזרים שיצאו ממנו. ואין לחשוש - שמא נכרי קידש בת ישראל, ומהנולד יצאו ממזרים. כיון שמסורת בידינו שבנות הדור ההוא נבקע רחמם מעינוי הדרך. לשון ב' - החכמים לא זזו משם, עד שעשאו עובדי כוכבים גמורים, שנאמר, "בה' בגדו כי בנים זרים ילדו".
2. רב יהודה: 'עתידין ישראל לעשות יו"ט כשתחרב תרמוד, משום הממזרים שבהם. וקשה שהרי כבר חרבה? א. 'תמוד' היא שחרבה. ב. רב אשי: העיר כולה לא חרבה, כשצד אחד נחרב השני נבנה.
3. אלו מימרות למדנו על העיר הרפניא? א. עולא אמר לרב המנונא כמה גדול הוא אילולא היה מהרפניא. התבייש רב המנונא. שאלו עולא, להיכן אתה משלם את המס, אמר לו 'לפום נהרא' אמר עולא א"כ נחשב אתה מפום נהרא. ב. השם 'הרפניא' רומז - הר שהכל פונין בו - כל הפסולים מחפשים בו אשה. ובברייתא: 'כל שאין מכיר משפחתו ושבתו נפנה לשם'. ג. גרועה היא מגיהנום שיש לו תיקון שנאמר מיד שאל אפדס וכו' ולהם אין תקנה. ד. פסולי הרפניא מקורם מפסולי מישון שהתערבבו בהם, ופסולי מישון מתרמוד ותרמוד מעבדי שלמה.
4. אשת אחיו שלא היה בעולמו פוטרת צרתה מיבום וחליצה. מה הדוגמא לכך? ראובן ושמעון אחים, מת ראובן, נולד עוד אח לוי, ייבם שמעון את אשת ראובן ומת. כעת שתי נשות שמעון נופלות לפני לוי, זו שהיתה אשת ראובן יוצאה משום אשת אחיו [ראובן] שלא היה בעולמו. והשניה - צרתה. ובמקרה ששמעון עשה מאמר ומת. אשת שמעון - צרתה, חולצת ולא מתייבמת. הגמרא מוסיפה: שניתן לננות את אשת ראובן 'ראשונה' - לנפילה ליבום, עוד אצל שמעון. וניתן לננותה 'שניה' - שזה נישואין שני שלה.
5. אשת אחיו שלא היה בעולמו מקורו: "כי ישבו אחים יחדו" באחים שהיתה להם ישיבה אחת בעולם. מה המקור למעט אחים מן האם ממצות יבום? א. 'יחדו' מיוחדים בנחלה שראויים לירש זה את זה. ולא אחיו מן האם. ב. גזירה שוה 'אחיה אחוה' מבני יעקב ושם הם מן האב. ואין ללמוד 'אחיה אחוה' מעריות ושם אף אח מהאם, כיון שלומדים המילה 'אחים' מ'אחים' ולא מ'אחיו' שנאמר בעריות. ואע"פ שתנא דבי רבי ישמעאל דרש גזירה שוה 'ושב הכהן' - ובא הכהן' שמשמעו דומה, היינו דווקא כשאין מילים דומות ממש, לדרוש בגזירה שוה. ואין ללמוד 'אחיה אחוה' מלוט "אנשים אחים אנחנו" ויהיה יבום באשת אחי אביו. כיון ש'אחים' אצל בני יעקב מופנה, שכבר נאמר 'בני אבינו'.
6. מדוע הוצרכו לשני הלימודים, א. אחים ב. יחדו? אם יכתב רק 'אחים' - הו"א שנלמד מלוט גם על אשת אחי אביו ואחים' אצל לוט מופנה שהרי יכלו לומר 'רעים' לכן נכתב 'יחדו', כהנחלקים בנחלה. אם יכתב רק 'יחדו' - הו"א כיון שחידוש הוא שהותר ערוה אצלם, צריכים להיות אחים מאב ומאם. לכן נכתב 'אחים' כבני יעקב.
7. רב הונא בשם רב: שומרת יבם שמתה, היבם מותר באמה. כיון שאין קשר הזיקה מחשיבה כארוסתו. מדוע לא אמר 'הלכה כדברי האומר אין זיקה?' אם היה אומר כך, היינו חושבים שכשיש אח אחד, יש זיקה. ואף אם היה מוסיף 'אין זיקה אפילו באחד' היינו חושבים שאפילו בחיי שומרת יבם מותר לישא אמה, והדין לא כך, כיון שאסור לבטל מצות יבמין. דעה חולקת - רב יהודה: אסור באמה. כיון שיש זיקה. הטעם שלא אמר 'הלכה כדברי האומר יש זיקה' להו"א: כדי שלא נחשוב שבשני יבמים יש זיקה. ונדחה: שהרי במפורש נחלקו על שני יבמים. למסקנא: [שיך לע"ב] כדי שלא נחשוב שהאיסור רק בחיים ואחרי מיתתה הזיקה פוקעת.